Στοιχεία Επικοινωνίας

Ανάδοχος Έργου

ASEMFO — Asociación Nacional de Empresas Forestales
Paseo de la Castellana, 166
48011 Madrid (SPAIN)
Tel.: + 34 913500170
E-mail: asemfo@asemfo.org
Υπεύθυνος επικοινωνίας: Arancha Lopez de Sancho

Συντονιστής:

ASIMAG
Camino Ugasko, 3 bis 2. Planta
48014 Bilbao (SPAIN)
Tel.: + 34 4399269
Fax: + 34944398704
E-mail: investigacion@asimag.net
Υπεύθυνος επικοινωνίας: Leire Monterrubio

Εταίροι:

REGIONAL DEVELOPMENT AGENCY WITH BUSINESS SUPPORT CENTRE FOR SMALL AND MEDIUM SIZED ENTERPRISES
37, Tzar Boris III Obedinitel Blvd. Pavilion 27, P.O. Box 976
4000 Plovdiv (BULGARIA)
Tel: +359 32 902 399
Tel: + 359 32 902 504
E-mail: rda@plov.net
Υπεύθυνος επικοινωνίας : Aleksandar Tonkov / Velizar Petrov

TELEMATIKA GmbH
Friedrich-Barnewitz Str.3
18119 Rostock (GERMANY
Tel: + 49 381 5196333
Fax: + 49 381 5196154
E-mail: tegler@telematika.de
Υπεύθυνος επικοινωνίας: Editha Tegler

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Λ. Ιωνίας 200 & Ιακωβάτων
11144 ΑΘΗΝΑ (ΕΛΑΔΑ)
Tel + 30 210 211200
Fax: + 30 210 2112020
E-mail: koinotika@eede.gr
Υπεύθυνος επικοινωνίας: Γιάννης Καλύβας

INSITUTE FOR INNOVATION AND TECHNOLOGY – KORONA PLUS LTD
Staretova 11 (POB 3411)
1001 Ljubljana (SLOVENIA)
Tel: + 386 1 283 90 53
Fax: + 386 1 283 90 55
E-mail: phare.inovacije@guest.arnes.si
Υπεύθυνος επικοινωνίας: Urška Mrgole

UNIVERSITY OF PRIMORSKA
Cankarjeva 5
6000 Koper (SLOVENIA)
Tel: + 386 5 610 2000
Fax: + 386 5 610 2015
E-mail: peter.fatur@fm-kp.si
Υπεύθυνος επικοινωνίας: Peter Fatur

Education and Culture DG
Lifelong Learning Programme

Project reference: 2010-1-ES1-LEO05-21210
Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Programa de aprendizaje permanente

Περιγραφή Έργου

Η δασοκομία παραδοσιακά αποτελεί μια οικονομική δραστηριότητα και η διαχείριση των περισσότερων δασών αποσκοπεί στη προμήθεια ξύλου και φελλού. Ωστόσο, ο ρόλος της δασοκομίας ως πάροχος ενός ευρύτερου φάσματος αγαθών και υπηρεσιών έχει γίνει πιο αισθητή τη τελευταία δεκαπενταετία (FAO/OHE/ΔΟΕ 1997). Νέες θέσεις εργασίας έχουν δημιουργηθεί που απαιτούν την απόκτηση νέων δεξιοτήτων, για παράδειγμα στους τομείς της αναψυχής και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Αυτό θα γίνει περισσότερο εμφανές στο κοντινό μέλλον, καθώς όλο και περισσότερες αποφάσεις που αφορούν τον προγραμματισμό και τη διατήρηση των δασών θα πρέπει να αφεθούν στους εργαζόμενους στα δάση ή τους υπεργολάβους.

Η τάση προς τη δασοκομία ως μια βιομηχανία παροχής υπηρεσιών θα παραμείνει. Αυτό θα θέσει νέες προκλήσεις για τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στο δασικό τομέα με μεγαλύτερη έμφαση στη παραγωγή μη-ξυλικών αγαθών και υπηρεσιών για το κοινό (http://www.unece.org/timber/doce/dp/dp-29.pdf). Η συγκεκριμένη διεπιστημονική προσέγγιση στο δασικό τομέα θα μπορούσε να εξασφαλίσει την ανταγωνιστικότητα των νέων δασικών δραστηριοτήτων.

Το 2003, η μελέτη με τίτλο «Εμπόδια στην αυξημένη χρήση του ξύλου στην Ευρώπη», αποκάλυψε δύο κύριες ανησυχίες για τις δασικές βιομηχανίες: την ελλιπή τεχνολογική ανάπτυξη στον τομέα και την έλλειψη κατάλληλης εκπαίδευσης, κατάρτισης και δεξιοτήτων. Τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα (οι περισσότερες πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, με χαμηλή ικανότητα επενδύσεων σε έρευνα, ανάπτυξη και εκπαίδευση) καθιστούν δύσκολη τη μελλοντική ανάπτυξη του τομέα. Τα συμπεράσματα της έρευνας συγκεκριμενοποιούν οκτώ δεξιότητες που πρέπει να προωθηθούν, εκ των οποίων: τεχνικές γνώσεις, διοικητικές ικανότητες και δεξιότητες πληροφορικής. Γι' αυτό, προτάθηκε η συνεργασία μεταξύ των δασικών επιχειρήσεων και των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη προώθηση κοινής στρατηγικής για την εκπαίδευση και τη κατάρτιση, εστιασμένη στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την εκπόνηση εκπαιδευτικών πακέτων στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης.

Για το λόγο αυτό, το έργο **iForest**, με πρωτοβουλία της Asemfo (Ισπανία), σε συνεργασία με την ΕΕΔΕ και άλλους εταίρους 5 διαφορετικών χωρών, προσπαθεί να ορίσει ένα περιβάλλον συνεργασίας που προάγει την καινοτομία των επιχειρήσεων του δασοκομικού κλάδου, μέσω της ανάπτυξης των ανεπίσημων εκπαιδευτικών υλικών.

Αποτελέσματα μελέτης καινοτομιών

Ο ευρύτερος στόχος του έργου **iForest** αποσκοπεί να δημιουργήσει ένα διαδραστικό εργαλείο μάθησης, για την υποστήριξη της διαχείρισης της καινοτομίας και την ανάπτυξη στο δασικό τομέα.

Προκειμένου να εντοπιστούν οι πιο σημαντικές ανάγκες της ομάδας-στόχου του έργου – δηλαδή των επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στο τομέα της δασοκομίας – το δεύτερο πακέτο εργασίας του Έργου διερεύνησε τα σημερινά χαρακτηριστικά της διαχείρισης της καινοτομίας στο τομέα, εντοπίζοντας τα πιο σχετικά θέματα με το μάνατζμεντ. Για να επιτευχθεί ο στόχος, οι εταίροι του **iForest** πραγματοποίησαν μια εκτεταμένη ανάλυση σχετικά με τη καινοτομία της δασικής βιομηχανίας στις πέντε χώρες που συμμετέχουν στο Έργο (Βουλγαρία, Γερμανία, Ισπανία, Σλοβενία και Ελλάδα) και μια γενική ευρωπαϊκή προσέγγιση για τη καινοτομία, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στο τμήμα της ανάλυσης. Το παρόν άρθρο συνοψίζει τα κύρια συμπεράσματα της ανάλυσης, παρέχοντας μια σύντομη επισκόπηση των επιδράσεων της διαχείρισης της καινοτομίας στο δασικό τομέα, σε κάθε μία από τις χώρες που συμμετέχουν στο Έργο, καθώς και μια γρήγορη πρόβλεψη για τα επόμενα βήματα που θα γίνουν στο πλαίσιο της υλοποίησης του Έργου.

Αρχικά, πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν διαφορετικά σημεία εκκίνησης στη διαχείριση της καινοτομίας για τη κάθε χώρα που συμμετέχει στο Έργο. Η διαφορά μεταξύ ενός ηγέτη της καινοτομίας, όπως η Γερμανία και μια χώρα που υστερεί στον τομέα, όπως η Βουλγαρία οδηγεί σε διαφορετικές ανάγκες και απαιτήσεις στο δασικό τομέα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εργάζεται σκληρά για να παρέχει στην ήπειρο μια σταθερή οικονομική και πολιτιστική βάση για τη προώθηση και τη στήριξη της καινοτομίας: Η πρόσφατη δημοσίευση της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Innovation Union», υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής 2020 για την ανάπτυξη και την απασχόληση είναι μόνο το τελευταίο βήμα μιας ευρύτερης πολιτικής και στρατηγικής που θα οδηγούσε την Ευρώπη να γίνει ένας καινοτόμος παγκόσμιος ηγέτης. Ωστόσο, σύμφωνα με τη Ευρωπαϊκή βαθμολογία έρευνας και ανάπτυξης στη βιομηχανία, που εκπόνησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2010, μόνο επτά δασοκομικές επιχειρήσεις εμφανίζονται στις 1000 καλύτερες εταιρίες καινοτομίας στην ΕΕ, η καλύτερη εκ των οποίων κατατάσσεται στη 216η θέση.

Η ανάγκη για καινοτομία στο δασικό τομέα είναι ξεκάθαρη, όμως όπως προαναφέρθηκε παραπάνω, διαφοροποιείται από χώρα σε χώρα. Λαμβάνοντας υπόψη τις πέντε χώρες που συμμετέχουν στο Έργο, την καλύτερη θέση κατέχει η Γερμανία. Εκεί, η δασοκομία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο μέλλον της οικονομίας, έχοντας ιδιαίτερες σχέσεις με τη παραγωγή καθαρής ενέργειας. Ο γερμανικός δασικός τομέας επομένως, είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος: στη πραγματικότητα απασχολεί περισσότερους εργαζόμενους από τον κλάδο κατασκευής μηχανημάτων και αυτό στηρίζεται σε ένα καλά οργανωμένο σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Όμως, η εκπαίδευση στη διαχείριση της καινοτομίας του κλάδου είναι υπανάπτυκτη καθώς η δασοκομία είναι παραδοσιακά μια εμπορική επιχείρηση. Ως αποτέλεσμα, το έργο **iForest** στη Γερμανία στοχεύει στη βελτίωση της καινοτομίας ως οδηγού, για τη προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και γενικότερα της προώθησης μιας ανανεωμένης κουλτούρας για τη καινοτομία στο δασικό τομέα.

Ενώ η Γερμανία δίνει έμφαση στην ενίσχυση των χαρακτηριστικών ενός ήδη καλά δομημένου οικονομικού τομέα, η Βουλγαρία, η Ισπανία, η Σλοβενία και η Ελλάδα επικεντρώνονται στην οικονομική ανάπτυξη. Μάλιστα, όλες αυτές οι χώρες έχουν πληγεί από την οικονομική κρίση, έχοντας αρκετές διαφορές με αποτέλεσμα να πλήττονται περισσότερο από τη Γερμανία. Κατά συνέπεια, οι φορείς του δασικού τομέα ενδιαφέρονται ως επί το πλείστον σε βραχυπρόθεσμα ζητήματα, όπως η επιβίωση σε μια διαρκώς πιο ανταγωνιστική και πολύπλοκη αγορά. Με αυτή την έννοια, η καινοτομία μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο: στην πραγματικότητα οι περισσότεροι επιχειρηματίες που συμμετείχαν στην ανάλυση του **iForest** αναγνωρίζουν τη σημασία της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας για να προχωρήσουν προς ένα νέο οικονομικό και επιχειρηματικό σχέδιο. Ωστόσο, ο ακριβής ορισμός της «καινοτομίας» θεωρείται ευρέως άγνωστος ή ασαφής και τα βήματα για να δημιουργηθεί ένα κατάλληλο σχέδιο για τη καινοτομία ακόμα θολά.

Πάντως, είναι σαφές ότι η καινοτομία είναι το κλειδί για να δημιουργηθεί μια στρατηγική εξόδου από την τρέχουσα οικονομική κρίση και να ενισχυθεί η βιώσιμη και πράσινη ανάπτυξη. Παρόλα αυτά, τα μονοπάτια προς την καινοτομία πρέπει να διαφοροποιηθούν από χώρα σε χώρα ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες της αγοράς και την κοινωνικοοικονομική βάση. Για παράδειγμα, ενώ η Ισπανία και η Βουλγαρία πρέπει να εστιάσουν στην ανάκαμψη από την οικονομική κρίση και να αγωνιστούν για ένα καλύτερο περιβάλλον για τις επιχειρήσεις, στην Ελλάδα πρέπει να δοθεί έμφαση στη δημόσια διοίκηση και το πολιτικό σύστημα ώστε να διαθέσουν τη δέουσα προσοχή στο δασικό τομέα. Η Σλοβενία έχει ανάγκη αναλύσεων για να οριστούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου σχεδίου καινοτομίας.

Εν κατακλείδι, το έργο iForest πρέπει να δημιουργήσει ένα ευέλικτο εργαλείο, ικανό να ταιριάξει τις προαναφερόμενες απαιτήσεις και τις ανάγκες του δασικού τομέα. Τα χαρακτηριστικά και το περιεχόμενο του τελικού προϊόντος αναπτύσσονται από τους εταίρους του Έργου, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης, της οποίας η τελική έκθεση είναι διαθέσιμη στην επίσημη ιστοσελίδα του έργου (http://www.iforest.eu).

Συνέντευξη με τον Γιάννη Καλύβα, Δ/ντής κατάρτισης ΚΕΚ ΕΕΔΕ Προϊστάμενος Τμήματος Κοινοτικών Υποθέσεων

Γιάννη Καλύβα

1. Ποιός είναι ο ρόλος της δασοκομίας στη χώρα μας?
Στην εποχή μας τα προβλήματα του περιβάλλοντος και τα προβλήματα ποιότητας ζωής των ανθρώπων βαίνουν συνεχώς επιδεινούμενα. Ο ρόλος της δασοκομίας στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών είναι ιδιαίτερα σημαντικός και απ΄ ότι φαίνεται και αναντικατάστατος Όμως, παρόλα αυτά, η δασοκομία στη χώρας μας περνάει σήμερα τη σοβαρότερη, ίσως, κρίση που μπορεί κανείς να φανταστεί για έναν κλάδο με ιστορία αλλά και με πολύπλευρη προσφορά στο χώρο της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων και στην ορεινή οικονομία και ανάπτυξη.

2. Που οφείλεται αυτή η κρίση?
Η κρίση αυτή είναι πολύπλευρη και αγγίζει σχεδόν όλα τα επίπεδα δασοκομικής δράσης, τόσο σε θεσμικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο. Υπάρχουν συνεχώς νόμοι που προσδιορίζουν και επαναπροσδιορίζουν την έννοια του δάσους και των δασικών εκτάσεων. Υπάρχει διάσπαση της συνοχής των δασικών υπηρεσιών με κατακερματισμό των αρμοδιοτήτων τους που έχει ως επακόλουθο τη διασπορά ευθυνών.

3. Ποιες είναι οι κυριότερες οικονομικές δραστηριότητες του δασικού κλάδου στην Ελλάδα?
Οι κυριότερες οικονομικές δραστηριότητες που προσφέρουν εισόδημα στον πληθυσμό και σχετίζονται με τα δάση είναι: η ίδρυση νέων δασών, η καλλιέργεια και γενικά η διαχείριση τους και η συγκομιδή του ξύλου, η μεταποίηση του από τις ξυλοβιομηχανίες για την παραγωγή ξυλείας, χαρτοπολτού , η μεταφορά του ξύλου και των προϊόντων μεταποιήσεώς του από τα δάση, στις ξυλοβιομηχανίες και στον τελικό καταναλωτή, οι δραστηριότητες του ξυλεμπορίου κλπ.
Από την άποψη των προϊόντων, μια ιστορική αναδρομή της ελληνικής δασοκομίας αποδεικνύει π.χ. ότι τα κυριότερα προϊόντα που παράγονταν στα πρώτα της βήματα ήταν ρετσίνι, κατράμι, βαλανίδι, ξυλοκέρατα, δούγες βαρελοποιΐας, οικοδομική ξυλεία και ξυλεία ναυπηγικής . Σήμερα τα κυριότερα προϊόντα είναι το καυσόξυλο και το βιομηχανικό ξύλο καθώς επίσης και το κυνήγι και η αναψυχή, με έντονες τις τάσεις αυξήσεως της παραγωγής των δύο τελευταίων. Αντίστοιχο φαινόμενο παρουσιάζεται στα είδη χρήσεως των γυμνών ή θαμνωδών δασικών εκτάσεων. Παλαιότερα, οι εκτάσεις αυτές χρησιμοποιούνταν αποκλειστικά σχεδόν για βοσκή ή για γεωργικούς σκοπούς. Αργότερα παρουσιάστηκε έντονη η τάση της αναδασώσεώς τους για ξυλοπαραγωγικούς σκοπούς, ενώ σήμερα μπορεί να ισχυριστεί κανείς ότι ο αριθμός των ειδών χρήσεως που τις διεκδικούν ανάλογα και με τη θέση τους είναι ακόμη μεγαλύτερος (βελτιωμένοι βοσκότοποι, ξυλοπαραγωγή, οικιστική χρήση, αναψυχή, κυνήγι).

4. Σε ποια κατάσταση βρίσκονται οι ελληνικές επιχειρήσεις του δασικού τομέα στην Ελλάδα?
Οι ελληνικές επιχειρήσεις του δασικού τομέα δεν έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά από τις ελληνικές επιχειρήσεις άλλων κλάδων. Χαρακτηρίζονται από την χαμηλή ανταγωνιστικότητα που ως σε ένα σημείο οφείλεται σε διαρθρωτικά προβλήματα των επιχειρήσεων αλλά στο μεγαλύτερο μέρος είναι ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης.

5. Πως νομίζετε ότι θα βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά τους?
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει δράσεις με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της δασικής βιομηχανίας της ΕΕ, βασιζόμενη στους παρακάτω τομείς:

- πρόσβαση στις πρώτες ύλες·
- καταπολέμηση των αλλαγών του κλίματος·
- εμπόριο και συνεργασία με τρίτες χώρες·
- πληροφόρηση και επικοινωνία.
- έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, με άλλα λόγια καινοτομία

Αυτά τα μέτρα θα έκαναν πολύ καλό στην ανταγωνιστικότητα και των ελληνικών επιχειρήσεων.

6. Σε ότι αφορά την καινοτομία στις ελληνικές επιχειρήσεις του δασικού τομέα τι έχετε να πείτε?
Όλοι αναγνωρίζουμε τη σημασία της καινοτομίας, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης για την υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας και τη διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης της δασικής βιομηχανίας.
Για την ελληνική οικονομία παρατηρούμε ότι όλες οι επιχειρήσεις (εκτός των μικρών) επιδεικνύουν αυξανομένη τάση για καινοτομική δραστηριότητα έστω και με αργά βήματα, όμως πρέπει να μας προβληματίσει ιδιαίτερα η δομή του επιχειρηματικού τομέα και συγκεκριμένα η ελάχιστη παρουσία των μεγάλων και καινοτομικά ενεργών επιχειρήσεων (0,4%) στο σύνολο αυτού.
Αυτές οι λίγες καινοτομικά ενεργές επιχειρήσεις δεν φαντάζουν ικανές να δώσουν μια ισχυρή ώθηση με μεσομακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα στη ζήτηση για καινοτομία, μέσω των συνεργασιών και των λοιπών δίαυλων επικοινωνίας και στην ουσία αναφερόμαστε σε επιχειρήσεις δυο ταχυτήτων:
την ελάχιστη μειοψηφία των μεσαίων και μεγάλων καινοτόμων επιχειρήσεων που δείχνουν ικανές να αντεπεξέλθουν στις νέες απαιτήσεις μιας συνεχώς μεταβαλλόμενης και απαιτητικής παγκόσμιας αγοράς και από την άλλη πλευρά υπάρχει η συντριπτική πλειοψηφία των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται από μη καινοτόμες δραστηριότητες λόγω κυρίως του μικρού μεγέθους τους.

7. Έχετε κάτι άλλο να προσθέσετε?
Η πληροφόρηση και επικοινωνία στον δασικό κλάδο είναι φτωχή. Τα επίπεδα των γνώσεων για τα δασικά προϊόντα και τις δασικές επιχειρήσεις πρέπει να βελτιωθούν. Τα κράτη μέλη, οι αρχές περιφερειακής αυτοδιοίκησης, τα ακαδημαϊκά και εκπαιδευτικά ιδρύματα θα κληθούν να συνεργαστούν στο πλαίσιο πολυεθνικών δικτύων με στόχο να αναλυθούν και να αξιολογηθούν οι μακροπρόθεσμες αλλαγές στις δασικές επιχειρήσεις.